

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 110
van **TINE SOENS**
datum: 7 maart 2019

aan **SVEN GATZ**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

Erasmus+ - Inclusiviteit en laagdrempeligheid

Erasmus+ heeft sinds het begin de bedoeling om onderwijs en jeugdwerk te versterken, en maatschappelijke activering of inzetbaarheid van jongeren te verhogen. Dat doet het aan de hand van de ondersteuning van mobiliteit en samenwerking op het vlak van educatie en training, jeugd en sport. Het volledige budget voor Erasmus+ was in 2016 ongeveer 2,2 miljard euro.

Uit de factsheets die de Europese Commissie op haar site ter beschikking stelt, kunnen we afleiden dat in 2016 ongeveer 21.364 Belgen deelnamen aan 405 projecten. Het totale bedrag voor die projecten bedroeg 31,09 miljoen euro, waarvan 3.599.838 euro specifiek voor de jeugdsector. Dat is een mooi bedrag.

De getuigenissen waarmee deelnemers aan Erasmus+-projecten of uitwisselingen vaak terugkomen, gaan vaak over inspiratie, netwerken, de ontwikkeling van een open geest. De impact op individuen is groot, maar ook voor de bredere onderwijs- en jeugdsectoren en de bedrijfswereld brengt zo'n ervaring vaak een meerwaarde met zich mee.

Het spreekt dus voor zich dat de uitbreiding van de Erasmus+-beurzen en -mogelijkheden een grote maatschappelijke en individuele meerwaarde kan betekenen. De versterkende impact van dergelijke ervaringen zou ook maatschappelijk kwetsbare jongeren ten goede kunnen komen. Momenteel heb ik echter geen zicht op het aantal kwetsbare jongeren betrokken bij Erasmus+, binnen de Europese dossiers vaak 'youngsters with fewer opportunities' genoemd.

1. Op welke manier wordt momenteel ingezet op het betrekken van maatschappelijke kwetsbare jongeren bij jeugdinitiatieven in het kader van Erasmus+? Plant de minister hier nog verdere acties? Zo ja, kan hij die toelichten?
2. Hoeveel 'youngsters with fewer opportunities' namen de afgelopen jaren deel aan Erasmus+-jongerenactiviteiten? Graag een overzicht van de relatieve en absolute aantallen (in vergelijking met aantal 'reguliere jongeren' in de groep), per jaar en per activiteit. Indien mogelijk ook graag het aandeel van het toegekende bedrag dat aan deze doelgroep besteed werd.
3. Welke doelgroepen herkent het Nationaal Agentschap het meest in de jeugdactiviteiten en -projecten in het kader van Erasmus+? Zijn daar cijfers over beschikbaar? Zo ja, kan de minister daar toelichting bij geven?

4. Wat zijn volgens de minister en het Nationaal Agentschap de grootste drempels voor participatie aan Erasmus+-jongerenactiviteiten door maatschappelijk kwetsbare jongeren en/of organisaties van maatschappelijk kwetsbare jongeren?

SVEN GATZ

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

ANTWOORD

op vraag nr. 110 van 7 maart 2019

van **TINE SOENS**

1. De aanpak rond maatschappelijk kwetsbare jongeren wordt vormgegeven door JINT vzw, het Nationale Agentschap verantwoordelijk voor het jeugdluik van Erasmus+. Het Nationaal Agentschap ontwikkelde een beleid ten aanzien van organisaties die met jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties werken. Hiervoor zet JINT in op het opbouwen en onderhouden van netwerken met deze organisaties en op een doorgedreven ondersteuning en begeleiding voor het uitwerken en indienen van hun projectaanvragen.
Het Nationaal Agentschap realiseert hiermee de 'supportive approach', zoals beschreven in de Europese programmagids, waarbij prioriteit kan gegeven worden aan deze doelgroepen en hun organisaties.
JINT ontwikkelde ook een kader van ondersteuning via nationale en internationale vormingsinitiatieven. Het Agentschap werkt al jaren met een trajectwerking die gedurende een bepaalde periode focust op een doelgroep van jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties en hun organisaties, en integreert in dit traject een internationaal studiebezoek.
In de periode 2014-2019 lag de focus op:
 - 2014-2015: Jongeren in een stedelijke context (met studiebezoek naar Liverpool-UK)
 - 2015-2016: Jongeren "Not in Education, Employment or Training" met focus op European Voluntary Service/vrijwilligerswerk
 - 2016-2017: Jongeren met een beperking (met studiebezoek naar Toulouse - Frankrijk)
 - 2017-2018: Vluchtelingen (met studiebezoek naar Malmö - Zweden)
 - 2019: Jongeren in psychische kwetsbaarheid (met studiebezoek naar Dublin - Ierland)Ik plan momenteel geen extra acties.
2. Gelieve in bijlage het overzicht van de gevraagde cijfers te vinden voor 2014 – 2018. Hierbij zijn volgende toelichtingen relevant:
 - de beschikbare data zijn gebaseerd op aanduidingen van de projectorganisatoren zelf. In de statistische verwerking daarvan worden enkel twee categorieën weerhouden: deelnemers met een beperking ("with special needs") en deelnemers uit alle andere doelgroepen (zie hierover vraag 3 en 4);
 - de aantallen voor 2018 in de actie vrijwilligerswerk, omvatten ook die van projecten aangevraagd in de selectieronde van oktober 2018. Hoewel dit formeel projecten zijn van het Europees Solidariteitskorps, werden zij toch meegeteld om een correcte vergelijking met vorige jaren mogelijk te maken;
 - de actie "mobiliteit van jeugdwerkers" richt zich ook naar vrijwilligers in organisaties die begeleidende, organisatorische of bestuurlijke taken opnemen. Ook in deze actie vinden we dus jongeren die zich in een maatschappelijk kwetsbare situatie bevinden.
 - In de actie "vrijwilligerswerk" zijn projecten zeker niet alleen langere termijn (6 maanden en meer) projecten van individuele jongeren. Evenzeer gaat het om projecten van kortere duur (enkele weken tot 2 maanden), in grote of kleine groep (2 à 3 vrijwilligers samen). Jongeren uit een maatschappelijk kwetsbare situatie nemen veelal aan dergelijke projecten deel.

Er zijn verder geen precieze cijfers beschikbaar voor de toegekende subsidies aan deze jongeren, omdat de meeste projecten niet enkel werken met jongeren uit een maatschappelijk kwetsbare situatie, maar er een gemengde deelnemersgroep is in het project.

3. Erasmus+: Youth in Action heeft een Europese strategie inzake inclusie en diversiteit met een focus op 7 verschillende obstakels die jongeren kunnen hinderen of beletten om deel te nemen aan het programma:
 - Handicap of functiebeperking
 - Gezondheidsproblemen
 - Onderwijs of leermoeilijkheden
 - Cultuurverschillen
 - Economische belemmeringen
 - Sociale belemmeringen
 - Geografische belemmeringen

In een Vlaamse context komen niet alle aspecten hiervan in beeld. Er wordt bijv. geen aandacht besteed aan geografische belemmeringen, in de zin van verafgelegen of geïsoleerde gebieden.

Het Nationale Agentschap heeft kennis van de projecten met jongeren uit verschillende doelgroepen en herkent in haar projecten jongeren met een socio-economische achterstelling, een etnisch-culturele achtergrond, uit een kwetsbare familiale of persoonlijke situatie en/of met een beperking. Er zijn hierover geen cijfers beschikbaar, maar de herkende doelgroepen kunnen afgeleid worden via de organisaties en hun aanvragen binnen de programma's (bijv. instellingen bijzondere jeugdzorg, minderhedenorganisaties, organisaties die werken met jongeren met een beperking, organisaties die rond armoede werken ...). Verder is er ook aandacht voor slachtoffers van discriminatie, LGTBQI en zijn er organisaties die rond gezondheid en specifieke beperkingen werken bv. Doof en Jong. Er zijn geen aparte cijfers beschikbaar specifiek voor deze verschillende doelgroepen, zoals eerder vermeld.

4. In de eerste plaats is er de drempel die de jongere in de maatschappelijk kwetsbare situatie zelf ziet in zijn of haar gebrek aan talenkennis en/of assertiviteit. Dit gebrek kan door deelname aan groepsprojecten of individuele projecten gecounterd worden met de juiste methodieken en ondersteuning. Het idee dat een Erasmus + ervaring niet voor jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties is, leeft echter nog al te vaak.

Reële drempels voor jongeren zijn het wegvallen van een werkloosheidsuitkering of kinderbijslag in langetermijnactiviteiten of het overbruggen van het behoud van een woonst bij hun (langere) verblijf in het buitenland.

De complexiteit van het administratieve proces is zeker voor vrijwilligersorganisaties een drempel die het Nationale Agentschap probeert te verlagen door naast inhoudelijke ondersteuning ook technische en administratieve ondersteuning aan te bieden.

Het positieve van het Erasmus+ programma is de leeftijdsgrens van 13 jaar voor groepsuitwisselingen. Het optrekken van de leeftijdsgrens voor vrijwilligerswerk naar 18 jaar onder het Europees Solidariteitskorps is de grootste drempel voor jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties. Hierdoor kunnen jongeren uit de bijzondere jeugdzorg niet langer deelnemen aan vrijwilligerswerk.

Een andere drempel is het vinden van de juiste partnerorganisatie voor deze organisaties. Het Nationale Agentschap faciliteert dit deels door haar trajectwerking en het inzetten op netwerkactiviteiten met andere Nationale Agentschappen in Europa rond bepaalde doelgroepen. De juiste match tussen organisaties is immers een zeer belangrijke factor in het creëren van impact.

BIJLAGE

Overzicht